يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَ يَهْدِيَكُمْ شُنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (26) وَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَ يُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشُّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلاً عَظِيماً (27) يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَ خُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفاً (28) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلاَّ أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَ لاَ تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيماً (29) وَ مَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ عُدْوَاناً وَ ظُلْماً فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَاراً وَ كَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيراً (30) إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ نُدْخِلْكُمْ مُدْخَلاً كَرِيماً (31) وَ لاَ تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا وَ لِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا وَ لِلنَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى الْقَالُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيماً (32) وَ لِكُلِّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيماً (32) وَ لِكُلِّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مَمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَ الْأَقْرَبُونَ وَ الَّذِينَ عَقَدَتْ مُمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَ الْأَقْرَبُونَ وَ الَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَاتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيداً (33)

Allah doth wish to make clear to you and to show you the ordinances of those before you; and (He doth wish to) turn to you (in mercy): and Allah is all- knowing, all-wise. Allah doth wish to turn to you, but the wish of those who follow their lusts is that ye should turn away (from Him),— far, far away. Allah doth wish to lighten your (burdens): for man was created weak (in resolution). O ye who believe! Eat not up your property among yourselves in vanities: but let there be amongst you traffic and trade by mutual good-will: nor kill (or destroy) yourselves: for verily Allah hath been to you most merciful! If any do that in rancour and injustice,— soon shall We cast them into the fire: and easy it is for Allah. If ye (but) eschew the most heinous of the things which ye are forbidden to do, We shall remit your evil deeds, and admit you to a gate of great honour. And in no wise covet those things in which Allah Hath bestowed His gifts more

freely on some of you than on others: to men is allotted what they earn, and to women what they earn: But ask Allah of His bounty. For Allah hath full knowledge of all things. To (benefit) every one, We have appointed sharers and heirs to property left by parents and relatives. To those, also, to whom your right hand was pledged, give their due portion. For truly Allah is witness to all things.

الله جاہتاہے کہ تم پران طریقوں کو واضح کر دے اور انہی طریقوں پر تمہیں جلائے جن کی پیروی تم سے پہلے گزرے ہوئے صلحاکرتے تھے۔وہ اپنی ر حمت کے ساتھ تمہاری طرف متوجہ ہونے کااراد ہر کھتاہے ،اور وہ علیم بھی ہےاور دانا بھی ہاں اللہ توتم پر رحمت کے ساتھ توجہ کرناچا ہتاہے ، مگر جو لوگ خودا پنی خواہشات نفس کی پیروی کررہے ہیں وہ چاہتے ہیں کہ تم راہ راست سے ہٹ کر دور نکل جاؤ –اللہ تم پر سے یا بندیوں کو ہلکا کر ناجا ہتا ہے کیونکہ انسان کمزور پیدا کیا گیاہے۔اے لو گوجوا پمان لائے ہو، آپس میں ا یک دوسر ہے کے مال باطل طریقوں سے نہ کھاؤ، لیں دین ہو ناجا مئے آپس کی رضامندی ہے۔اور اپنے آپ کو قتل نہ کر و پقین مانو کہ اللہ تمہارے اویر مہر بان ہے۔جو شخص ظلم وزیادتی کے ساتھ ایسا کریے گااس کو ہم ضرور

3 / 5

آگ میں جھونکے گے اور یہ اللہ کے لئے کوئی مشکل کام نہیں ہے۔ا گرتم ان بڑے بڑے گناہوں سے پر ہیز کرتے رہوجن سے تمہیں منع کیا حار ماہے تو تمہاری حجو ٹی موٹی برائیوں کو ہم تمہارے حساب سے ساقط کر دیں گے اور تم کوعزت کی جگہ داخل کریں گے -اور جو پچھ اللہ نے تم میں سے کسی کو دوسروں کے مقابلے میں زیادہ دیاہے اس کی تمنانہ کرو جو کچھ مر دوں نے کمایاہے اس کے مطابق ان کاحصّہ اور جو کچھ عور توں نے کمایاہے اس کے مطابق ان کا حصّہ - ہاں ،اللّٰہ ہے اس کے فضل کی د عاما نگتے رہو ، یقیناً اللّٰہ ہر چیز کاعلم رکھتاہے۔اور ہم نے ہر اس ترکے کے حق دار مقرر کر دے ہیں جو والدین اور قریبی رشته دار حچوڑیں —اب رہے وہ لوگ جن سے تمہارے عہد و پہان ہوں توان کا حصّہ انھیں دو، یقیناً اللّہ ہر چیزیر نگراں ہے —

अल्लाह चाहता है कि तुमपर उन तरीकों को वाज़ेह करे और उन्हीं तरीक़ों पर तुम्हें चलाए जिनकी पैरवी तुमसे पहले गुज़रे हुए सुलहा करते थे | वह अपनी रहमत के साथ तुम्हारी तरफ़ मुतवज्जेह होने का इरादा रखता है, और वह अलीम भी है और दाना भी | हाँ, अल्लाह तो तुमपर रहमत के साथ तवज्जुह करना चाहता है मगर जो लोग ख़ुद अपनी खाहिशाते-नफ्स की पैरवी कर रहे हैं वे चाहते हैं कि

तुम राहे-रास्त से हटकर दूर निकल जाओ | अल्लाह से पाबन्दियों को हलका करना चाहता है क्योंकि इनसान कमज़ोर पैदा किया गया है | ऐ लोगो जो ईमान लाए हो, आपस में एक-दूसरे के माल बातिल तरीकों से न खाओ, लेन-देन होना चाहिए आपस की रजामन्दी से | और अपने आपको क़त्ल न करो | यक़ीन मानो कि अल्लाह त्म्हारे ऊपर मेहरबान है | जो शख्स जुल्म व ज़्यादती के साथ ऐसा करेगा उसको हम ज़रूर आग में झोकेगें, और यह अल्लाह के लिए कोई म्शिकल काम नहीं है | अगर त्म उन बड़े-बड़े ग्नाहों से परहेज़ करते रहो जिनसे तुम्हें मना किया जा रहा है तो तुम्हारी छोटी-मोटी बुराइयों को हम त्म्हारे हिसाब से साकित कर देंगे और त्मको इज़्ज़त की ज़गह दाख़िल करेंगे | और जो कुछ अल्लाह ने तुममें से किसी को दूसरों के मुक़ाबले में ज़्यादा दिया है उसकी तमन्ना न करो | जो कुछ मर्दों ने कमाया है उसके मुताबीक़ उनका हिस्सा है और जो कुछ औरतों ने कमाया है उसके मुताबिक़ उनका हिस्सा | हाँ, अल्लाह से उसके फज्ल की दुआ माँगते रहो, यकीनन अल्लाह हर चीज़ का इल्म रखता है | और हमने हर उस तरीक़े के हक़दार मुकर्रर कर दिए हैं जो वालिदैन और क़रीबी रिश्तेदार छोड़ें | अब रहे वे लोग जिनसे त्म्हारे अहदो-पैमान हों तो उनका हिस्सा उन्हें दो, यकीनन अल्लाह हर चीज़ पर निगराँ है |